

inden denne træder i Kraft. Saa udtaler Betænkningen, at de politiske Forhold nu kan anses for at være en saadan Bedring undergivne, at man tør haabe at kunne gennemføre, hvad der er Demokratiets Villie. Dermed sigtes til Forholdene i Landstinget, og disse Forhold er jo siden den 24. April forbedrede saa meget og saa vigtigt, at de demokratiske Partier har Flertal derope, at vi kan gøre, hvad vi vil, og gennemføre, hvad vi mener er Ret.

Det ærede Medlem fra Gudme (Emil Petersen) havde lagt Mærke til — jeg ved ikke, hvor det ærede Medlem havde lagt Mærke til det —, at den store Modvillie, der i 1909 var imod Reformen, var aftaget i Tidens Løb. Ja, det er jo saaledes, at Folk bruger de stærkeste Ord i den stærkeste Hede, straks naar Slaget er slaaet; men derfor er det ikke saaledes, at Modvillien mod Reformen af 1909 er aftaget hos de i Sagen virkelig interesserede Parter. Den Mindretalsbetænkning af 24. April i Fjor, som jeg her har tilladt mig at pege paa, viser, at Uvillien mod Loven af 1909, Uvillien mod dette Brud paa de Principper, som vi har sluttet os til, og som var grundlæggende i 1903, staar fast endnu i Aar, saaledes som den kom frem i 1909 og fik Udtryk i Betænkningen af 24. April 1913. Men det er rigtigt, at der tales ikke saa meget om det. Og det er ogsaa rigtigt, at et stort Parti har sluttet sig til Venstre for at gennemføre Reformen af 1909; men dette er jo, som dets Ørdfører har skildret, i Fortvivlelse over, at der slet ikke kom noget ud af det, i Angsten for, at man ved at søge nye Forbedringer skulde standse de virkelige Fremskridt og Forbedringer, som findes i Reformen af 1909. Det maa have sin Forklaring heri, og det maa ogsaa have sin Undskyldning heri, hvis det trænger til en Undskyldning. Justitsministeren har vist Selvbeherskelse, og alle vi, der kommer til at behandle denne Sag, maa vise Selvbeherskelse og kan ikke komme til, saaledes som det ærede Medlem fra Gudme, at øve en Detailkritik af 1043 Paragraffer, at komme med Fordringer om, at enhver af os faar det, han bedst synes om. Vi maa vise den samme Selvbeherskelse, som Justitsministeren har vist. Det forekommer mig, at vi maa lade den gamle Lov ligge som vedtagen, og at vi kun maa gøre det, som den forrige Justitsminister, Bülow, sagde at han vilde gøre, nemlig kun føje Anklageprincippet og det andet ind i Lovens Rammer.

Vi maa altsaa under den kommende Behandling særlig overveje og belyse Spørgs-

maalet om de tre store Hovedpunkter: Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen, Indførelsen af folkevalgte Nævninger og en hel og ren Gennemførelse af Anklageprincippet. Om vi saa kan faa noget mere Offentlighed og noget mindre Hemmelighedskræmmeri, og om vi ellers kan faa noget mere af god Demokratisme, maa vi sige Tak til; men for os maa Hovedpunkterne være disse tre. Det viser sig jo ogsaa i det Foredrag, det ærede Medlem fra Gudme holdt, at folkevalgte, kommunevalgte Nævninger var det ærede Medlem vel tilfreds med, Anklageprincippet Gennemførelse var han særdeles vel tilfreds med og Adskillelsen mellem Dommermyndigheden og Øvrigheden var han kun noget ked af, fordi det kostede nogle Penge. Betæneligheden hos det ærede Medlem kom egentlig først frem saaledes, at man kunde mærke, at det var virkelig personlig følelse og personlig tænkte Betæneligheder, da han kom ind paa Befolkningens Stilling til Specialspørgsmaal indenfor Reformen, særlig Jurisdiktionernes Inddeling og Sammenlægning, da han kom til at tale om den længere eller kortere Vej; Beboerne vilde faa til Retterne og til Kontorerne. Ja, det er noget, vi alle kender; men det er et Spørgsmaal, som kommer i anden eller tredje Række. I saa Henseende skal jeg pege paa noget, som vi oplevede i 1903. Da var der Spørgsmaal om, hvorvidt vestre Landsret, den jyske Landsret, skulde ligge i Viborg eller i Aarhus, og vi, det store Flertal, alle Partier undtagen Højre, havde i største Enighed behandlet alt, intet havde skilt os. Men da vi kom til Kampen imellem de to Byer, blussede Kampen op uden Hensyn til Partier, ligesom naar man i gamle Dage behandlede Anlægget af en Jernbane til Køge eller nu skal behandle Forslag om en Mergelbane paa den jyske Hede — da blusser jo ogsaa Kampen op uden Hensyn til Parti. Men det er noget, vi maa se bort fra. Og det maa erkendes, at Jurisdiktionernes Inddeling er udført med meget nansom Haand. Ikke en eneste Købstad i Danmark vil have Grund til at beklage sig over, at man drager dens Opland fra den. Tingstederne er spredte; Dommerne er henvist til at rejse rundt; meget faa af Jurisdiktionerne er delte, den største Del af dem er opretholdte i deres nuværende Skikkelse, andre er lagte sammen med Tingstederne, hvor de har dem nu. Der er sket saa lidt Fortræd, som en nansom Haand overhovedet har kunnet tilføje; men er der endelig noget Sted, som nu ved Præstø, Vordingborg eller paa Møen, hvor der